

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla ...pártfogó ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** alatti lakos felperesnek - a Petneházi és Balla Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Petneházi Zsigmond ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** alatti lakos alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2008. szeptember 3. napján kelt 6.P.20.102/2008/9. sorszámú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben**, az alábbiak szerint újrászövegezve **megváltoztatja**. Megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes közügyekben való aktív részvételhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy valótlan tartalmú nyilatkozat alapján törölte a felperest a 2006. évi kisebbségi önkormányzati választások során a választható jelöltek nyilvántartásából.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd elsőfokú eljáráshoz kapcsolódó díját a peres felek $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányban kötelesek viselni. Ezt meghaladóan a peres felek az elsőfokú eljárási költségeiket maguk viselik.

Kötelezi az alperest, hogy az illetékes állami adóhatóság felhívására fizessen meg a Magyar Államnak 18.000.- (Tizennyolcezer) Ft elsőfokú eljárási illetéket, az ezt meghaladó 18.0000.- (Tizennyolcezer) Ft kereseti illeték az állam terhén marad.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000.- (Tizenötezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú eljárással összefüggő díját teljes egészében a felperes köteles viselni.

Megállapítja, hogy az alperes 24.000.- (Huszonnégyezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket visszaigényelhet az illetékes állami adóhatóságtól, a fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS :

A peres felek mindketten több választási ciklusban tagjai voltak az ...-i Kisebbségi Önkormányzat Képviselő-testületének, az alperes emellett a Lungo Drom Országos Cigány Érdekvédelmi és Polgári Szövetség Megyei Képviselőtársaságának elnöki tisztét is betöltötte. A felperes a 2006. évi választásokon eredetileg nem kívánt indulni, utóbb azonban meggondolta magát és képviselőtársai biztatására a jelöltetése mellett döntött. A helyi választási bizottság 2006. szeptember 11-én a Lungo Drom Országos Cigány Érdekvédelmi és Polgári Szövetség jelöltjeként a felperest nyilvántartásba vette, s ezzel a jelöltek száma 6-ra emelkedett. Miután azonban csak 5 képviselő megválasztására kerülhetett sor, az alperes egy hamis tartalmú okiratot juttatott el a helyi választási bizottsághoz, miszerint a felperes a jelöltségtől visszalép. A valótlan tartalmú okiratban foglaltakra figyelemmel a helyi választási bizottság a választás napján hozott határozatával a felperes visszalépését elfogadta. A határozat alapján a helyi választási iroda a felperest törölte a képviselőjelöltek listájáról, a szavazatszámoló bizottság pedig az egyes szavazólapokon a jelöltek névsorából kihúzta a felperes nevét. Az alperes ellen a fenti cselekménye miatt büntetőeljárás indult, amelynek során a Békés Megyei Bíróság a 2008. március 26. napján jogerőre emelkedett 13.B.183/2007/13. számú ítéletével megállapította az alperes bűnösségét választás rendje elleni büntettségben és közokirat-hamisítás büntettségben.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a közügyekben való részvételhez fűződő személyiségi jogát. Kérte továbbá 600.000.-Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezni az alperest a személyiségi jogsértés szankciójaként. Kereseti előadása szerint képviselői tisztségének megszűnésével életvitele hátrányosan megváltozott. Képviselőként országos rendezvényeken vett részt, neves közéleti szereplőkkel találkozott, az emberek előtt tekintélye volt, élvezte a választópolgárok bizalmát, akik gyakran felkeresték őt kisebb ügyes-bajos dolgaikkal. Ezzel szemben a jelölőlistáról történő kihúzása óta tapasztalata szerint az a bizalom, tekintély és megbecsültség, amelyet addig a napig kivívott, semmivé lett. Az emberek már nem olyan szívélyesek vele, sokan elfordultak tőle, egész életét valami ki nem mondott bizalmatlanság veszi körül. A korábban

Pf.II.20.536/2008/6. szám

megszokott életminőségének megváltozása kedélyállapotára is negatív hatással volt, gyakran fogja el ok nélkül szomorúság, megmagyarázhatatlan rossz közérzet.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperes eredetileg nem is kívánt indulni a választásokon, és arra sem volt garancia, hogy megválasztották volna, amennyiben neve nem kerül kihúzásra a szavazólapról.

Hangsúlyozta, hogy a felperes előtt továbbra is nyitva áll az a lehetőség, hogy részt vegyen a kisebbségi önkormányzat rendezvényein. Véleménye szerint az emberek felpereshez való viszonyulása nem neki felróható okból változott meg, hanem legfeljebb amiatt, hogy a felperes az első házasságból született beteg gyermekét anyagilag nem támogatta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 400.000.-Ft megfizetésére kötelezte az alperest, az ezt meghaladó keresetet elutasította. Határozatának indokolása szerint az alperes jogellenesen megakadályozta a felperest azon alkotmányos alapjogának gyakorlásában, hogy a helyi választáson jelöltként induljon, azaz választható legyen. Megállapította továbbá, hogy a személyiségi jogsértéssel összefüggésben a felperest nem vagyoni hátrány érte, az alperesi jogsértő magatartás következtében ugyanis a felperes elesett attól a lehetőségtől, hogy a továbbiakban is részt vegyen a helyi kisebbség önkormányzat életében, a döntésekben, a rendezvények szervezésében. Ennek következtében a felperes nyugdíjas éveit korábban kitöltő közéleti szerep megszűnt, ami őt nyilvánvalóan negatívan érintette. A nem vagyoni kártérítés összegét a kialakult bírói gyakorlatra, az elszenvedett személyiségi jogsérelemre, valamint a jelenlegi ár- és értékviszonyokra hivatkozással állapította meg.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, kérve annak megváltoztatásával a kereset elutasítását. Az elsőfokú eljárásban kifejtett védekezését fenntartva kiemelte, hogy a felperes nem bizonyította, miszerint élete oly mértékben megnehezedett volna, amely miatt indokolt ennek kompenzálására a nem vagyoni kárpótlás megítélése.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **nagyobbrészt alapos.**

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes bűncselekményt is megvalósító magatartásával megakadályozta, hogy a felperes a 2006. évi kisebbségi önkormányzati választáson jelöltként induljon, s ezzel megsértette a felperesnek azt

az Alkotmány 70. § (2) bekezdésében biztosított, nem nevesített személyhez fűződő jogát, hogy a közügyek gyakorlásában aktívan részt vegyen. A személyiségi jogsértés tényének megállapítását ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítélete rendelkező részében elmulasztotta feltüntetni, ezért ezt az ítéletábra pótolta.

Nem osztotta ugyanakkor az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját a felperes nem vagyoni kártérítésre irányuló kereseti kérelme megalapozottságát illetően az alábbiakra figyelemmel.

A Ptk. 84. § (1) bekezdés e/ pontja értelmében akit személyhez fűződő jogaiban megsértenek, az eset körülményeihez képest kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint. Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a személyiségi jogsértés ténye nem alapozza meg automatikusan a jogsértő kártérítési felelősségét. Ehhez ugyanis a személyiség jogaiban megsértett személynek - a kártérítési felelősség Ptk. 339. § (1) bekezdésében foglalt általános feltételei szerint - igazolnia kell, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben nem vagyoni kár érte, azaz olyan immateriális hátrányt szenvedett, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez indokolt és szükséges nem vagyoni kárpótlás megítélése (EBH. 2000/302. számú jogeset).

Jelen esetben a felperes a nem vagyoni kártérítési igénye alapjául szolgáló hátrányt abban jelölte meg, hogy megszűnt a közösségi életben való aktív részvétele. Ez utóbbi tény az alperes sem vitatta, azt viszont, hogy ezt a változást a felperes hátrányként éli meg, a saját előadásán túl semmilyen konkrét bizonyíték nem támasztja alá. A nem vagyoni hátrány bizonyíthatósága sem tenné azonban a felperes pénzfizetésre irányuló keresetét megalapozottá. Az alperesi magatartás és a felperes közösségi életben való részvételének megszűnése közötti okozati összefüggést ugyanis a felperes nem tudta bizonyítani. Kétséges egyrészt, hogy az alperesi jogsértő magatartás hiányában a felperes képviselővé választása megtörtént volna, másrészt a képviselői mandátum hiánya a felperest nem zárta el a közösségi életben való részvétel lehetőségétől. **tanú 1** tanúvallomása alátámasztotta azt az alperesi védekezést, miszerint a felperesnek lehetősége lenne részt venni a képviselő-testület által szervezett programokon, rendezvényeken. A fentiekén túl nem tekinthető bizonyítottnak az a felperesi állítás sem, hogy az emberek megbecsülését, tiszteletét, bizalmát, képviselői tisztségének megszűnése miatt elveszítette. A felperes által megjelölt nem vagyoni hátrány és az alperesi jogsértő magatartás közötti okozati összefüggés bizonyíthatóságának hiánya következtében az alperes kártérítési felelőssége nem állapítható meg. A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, és a felperes nem vagyoni kár megtérítésére irányuló keresetét elutasította. Az elsőfokú ítélet megváltoztatásának eredményeként az elsőfokú eljárást tekintve a pervesztesség-pernyertesség aránya azonos (a jogalap tekintetében a felperes, az összegszerűséget illetően az alperes tekinthető pernyertesnek), így ennek megfelelően változtatta meg az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak a perköltség, illetve a pártfogó ügyvédi díj és a le nem rótt illeték viselésére vonatkozó rendelkezéseit.

Az alperes fellebbezése naggyobbrészt eredményre vezetett, amelynek perjogi következményeként a felperes köteles az alperes másodfokú perköltségét megtéríteni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a/ pontjában és (5) bekezdésében foglaltakra.

Az ítéltábla észlelte, hogy az alperes az Itv. 62. § (1) bekezdés f/ pontja szerint tárgyi illetékfeljegyzési jogos ügyben szükségtelenül rótt le fellebbezési illetéket, ezért megállapította, hogy azt jogosult az illetékes adóhatóságtól visszaigényelni. A másodfokú eljárási illeték a fellebbezési szakban pervesztes alperes személyes költségmentessége folytán az állam terhén marad a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján.

S z e g e d, 2009. február 4.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró